

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200074
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620200074.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloletú G. E., Q.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov X. F., Q.. XX.XX.XXXX, U. Ž. Q. Q., R. XXX a S. E., Q.. XX.XX.XXXX, U. R., O.Q. XX/X, o zvýšenie výživného otca k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/92/2018-77 zo dňa 06.02.2019 tak, že zvyšuje výživovaciú povinnosť otca k maloletej G. E., Q.. XX.XX.XXXX zo sumy 85,-€ mesačne na sumu 139,-€ mesačne, ktoré výživné je povinný platiť otec maloletej k rukám matky maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 17.01.2020.

II. Zročné zvýšené výživné k maloletej G. E., Q.. XX.XX.XXXX v sume 80,13-€ za obdobie od 17.01.2020 do 29.02.2020 je otec maloletej povinný zaplatiť do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto výroku rozsudku k rukám matky maloletej.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej sa návrhom doručeným dňa 17.01.2020 domáha zvýšenia výživného otca k maloletej na sumu 150,-€ od 14.01.2020. Návrh odôvodnila tak, že sa jej majetkové pomery zhoršili, lebo ostala bez práce, pričom otec maloletej si neplní výživovaciú povinnosť k maloletej. Neplatí výživné ani spotrebný úver, ktorý za neho musí splácať. Dcéra sa venuje gymnastike a chodí na tanečný krúžok, na ktoré krúžky ju matka vozí autom trikrát týždenne.

2. Otec sa k návrhu matky nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil, nijako nepreukázal jeho majetkové pomery ani na výzvu súdu. Súd konal v neprítomnosti otca podľa § 180 CSP.

3. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť primerane potrebám dieťaťa a schopnostiam a možnostiam rodičov.

4. Súd výsluchom matky a oboznámením listinných dôkazov zistil pre právne posúdenie otázky výživného tento rozhodný skutkový stav.

5. O výživnom na maloletú bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/92/2018-77 zo dňa 06.02.2019, právoplatným dňa 25.04.2019 tak, že dieťa bolo zverené do starostlivosti matke a určené výživné otca k maloletej vo výške 85,-€ mesačne. Súd vychádzal z toho, že otec nijako nespolupracoval, majetkové pomery nepreukázal, vychádzal tak z príjmu matky, ktorý považoval za dosiahnuteľný aj pre otca maloletej. Matka bola v tom čase schopná dosiahnuť príjem 500-600,-€ mesačne.

6. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni matka maloletej bola od 11.10.2018 do 31.01.2019 zamestnaná v spol. VOMI spol. s.r.o., od 04.02.2019 do 31.07.2019 v spol. Vladimír Grznár GRZNÁR COMPANY, otec maloletej nie je evidovaný ako zamestnaný. Podľa výpisu zo živnostenského registra nie je živnostníkom od 13.03.2018.

7. Podľa potvrdenia o príjme matky táto od 04.02.2019 do 31.07.2019 pracovala v spol. Vladimír Grznár GRZNÁR COMPANY ako asistentka a administratívna pracovníčka na 2 h denne. Jej priemerný príjem bol cca 240-250,-€ mesačne.

8. Podľa správy o šetrení pomerov v rodine a matkou predložených dokladov je mal. žiacka 2. ročníka ZŠ nie sú zvýšené náklady v súvislosti s jej zdravotným stavom. Matka s dieťaťom býva v 3-izbovom byte, je aktuálne uchádzačka o zamestnanie. Hradí poplatky spojené s prenájmom 250,-€ mesačne. Energie 80,-€ mesačne, spláca úver 126,-€ mesačne, kreditnú kartu 50,-€ mesačne, svoje životné poistenie 26,-€ mesačne, poistenie na maloletú 21,-€ mesačne. Maloletej platí gymnastický krúžok 108,-€ + 20,-€ ročne a rôzne sústredenia 5-10,-€, kostýmový fond 40,-€ ročne, mobilný telefón 15,-€ mesačne, stravu v školskej jedálni v sume 25,-€ mesačne. Otca sa nepodarilo kontaktovať, mal by podľa vyjadrenia jeho sestry zdržiavať na adrese ako v hlavičke rozsudku.

9. Otec maloletej nie je evidovaný podľa miesta trvalého bydliska ako uchádzač o zamestnanie.

10. Podľa výpisu z obchodného registra je otec maloletej jedným z troch spoločníkov od 22.05.2019 založenej obchodnej spoločnosti MAZZONE24, s.r.o. so sídlom v Bratislave. Výška vkladu jeho osoby ako spoločníka na základné imanie bola 1666,-€ dňa 22.05.2019, základné imanie bolo splatené.

11. Podľa predloženej pracovnej zmluvy matkou od 01.03.2020 do 30.11.2020 bude matka zamestnancom spol. KORAKO plus, s.r.o. s miestom výkonu práce Partizánske, dohodnutá mzda je 650,-€ mesačne.

12. Matka maloletej uviedla, že nie je vlastníčkou nehnuteľností ani hnuťelných vecí vyššej hodnoty. Pre spoločnosť Vomi, s.r.o. pracovala ako čašníčka, zamestnanie skončila z dôvodu, že nastúpila ako asistentka riaditeľa v Topoľčanoch pre spoločnosť Grznár company. Išlo o čiastočný pracovný úväzok, bolo jej sľúbené, že sa zmení na plný, no nestalo sa tak, tak dala výpoveď. V júli už bola na PN. Od 1.8.2019 bola nezamestnaná, od 1.3.2020 nastupuje do nového zamestnania do spoločnosti Korako vo Veľkých Bieliciach ako administratívny pracovník na plný pracovný úväzok. Žije v prenajatom byte len so svojou dcérou. Počas práce v Topoľčanoch si niečo aj brigádnicke privyrobla, tieto prostriedky použila v čase nezamestnanosti. Poberala podporu v nezamestnanosti vo výške 140,-€ mesačne, pomáhali jej príležitostne rodičia. Otec si vyživovaciu povinnosť k dcére neplatí. Otec sa s dcérou stretával pokým nepodala návrh na zvýšenie výživného. S dcérou sa stretával kedykoľvek chcel. Dcéra k nemu aj chodievala, prespávala u neho. Otec mal. býva u svojej matky v R., Q. G. O. XX/X. Dcéra sa s otcom stretávala u starej matky teda u otcovej matky. Dôvod prečo sa s dcérou prestal stretávať je, že jej vyčítal, že ho udala, tým mal na mysli, že podala návrh na zvýšenie výživného. Vôbec na dcéru neprispieval. Neprispieval na ňu nikdy teda ani na základe skoršieho rozhodnutia. Trestné oznámenie na otca nepodávala, náhradné výživné zatiaľ nežiadala. Dcére kupoval darčeky na narodeniny, kúpil jej aj bicykel, na Vianoce však už nedostala nič. Na sídlisku Šípok má firma otca dieťaťa prenajaté priestory, repasujú počítače, videla ho jazdiť na Audi rady S určite v cene nad 20 tis. eur. Na otca dieťaťa nedávala trestné oznámenie ani nežiadala náhradné výživné lebo stále sľuboval, že všetko výživné celé naraz vyplatí, no nestalo sa tak. Otcovi dieťaťa veľakrát hovorila, že by mal na dieťa prispievať, no ten iba sľuboval.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5,6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a

majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

14. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

15. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

16. Podľa § 65 ods. 1, 2 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

17. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Základným pravidlom, ktorým sa súd riadi pri rozhodovaní o zmene výšky vyživovacej povinnosti je to, že dieťa by sa malo podieľať na životnej úrovni rodičov, čo vyplýva z § 62 Zákona o rodine. Životná úroveň dieťaťa sleduje životnú úroveň rodičov v oboch smeroch, t.j. ak u rodičov nepoklesne z dôvodov zavinených (napr. svojvoľné vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania), je dôvodné premietnutie tejto skutočnosti aj do výživného.

22. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca a sčasti aj dieťaťa. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti sa životná úroveň matky nezmenila, prechodná nezamestnanosť nie je dôvodom dlhodobej zmeny vyživovacej povinnosti. Náklady na výživu dieťaťa sa zmenili len v tom, že dieťa je o rok staršie a má platené mimoškolské aktivity, ktorých náklady sú vyššie ako v pôvodnej úprave. Pomery na strane otca sa zmenili v tom, že sa stal spoločníkom obchodnej spoločnosti, pričom ako je zrejmé, napriek tomu, že výživné neplatí bol schopný zaplatiť vklad spoločníka na základné imanie 1666,-€ v roku 2019. Tiež po podaní návrhu na zvýšenie výživného na dieťa neprispieva ani inak ako výživným.

23. Pre posúdenie výšky výživného bolo dôležité aj to, že otec sa procesnou pasivitou tak ako v pôvodnom konaní vyhol akejkoľvek účasti na preukazovaní svojich majetkových pomerov. Nie je zamestnaný, zo správy sociálnej poisťovne nevyplýva, že by mal nejaký príjem. Obchodná spoločnosť, ktorej je spoločníkom vznikla len v roku 2019 nemá zverejnené žiadne výsledky hospodárenia,

neuplynula jej ani lehota na podanie daňového priznania, teda majetkové pomery otca sú štandardným spôsobom nepreskúmateľné. To však neznamená, že by súd takéto správanie mal vyložiť v prospech povinného rodiča a v neprospech dieťaťa. Podnikanie je sústavná činnosť vykonávaná podnikateľom samostatne vo vlastnom mene na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Vyživovacia povinnosť k deťom má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Pokiaľ by mal súd vychádzať prísne podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, mal by vychádzať z fikcie, že mesačný príjem otca je 20 násobok sumy životného minima (teda 20x 210,20-€ t.j. 4204,-€ mesačne). Takto určené výživné by však bolo fikciou, neodzrkadľujúcou životnú úroveň otca na viac pokiaľ si vyživovaciú povinnosť neplní v súčasnosti, je nepravdepodobné, že by výživné určené čo i v sume 10% z tejto sumy platil. Súd vychádzal z fikcie, ale takej, ktorá reálny základ má, teda fikcie, na základe, ktorej by otec mal byť schopný reálne platiť výživné, odzrkadľujúcej jeho schopnosti a možnosti. Pokiaľ je matka dieťaťa, na viac starajúca sa o dieťa schopná dosiahnuť príjem cca 650,-€ mesačne brutto, tak otec, ktorému nič nebráni zamestnať sa tento príjem dosiahnuť rovnako môže. Pokiaľ bol schopný zaplatiť vklad 1666,-€ v roku 2019 do podnikania, pričom podniká zrejme za účelom dosiahnutia zisku a nie za iným účelom, tak by jednu dvanástinu z tejto sumy (t.j. cca 139,-€) mal byť schopný na výživu svojho dieťaťa mesačne zaplatiť. Tiež je zrejme, že v súčasnosti inak ako výživným na dieťa neprispieva, teda určené výživné je celá suma prostriedkov, ktoré môže dieťa od otca očakávať. Otec dieťaťa by si mal uvedomiť, že neplnenie si vyživovacej povinnosti môže viesť aj k trestnoprávnym dôsledkom v podobe trestného stíhania pre prečin zanedbania povinnej výživy, pričom len pre zhovievavosť matky dieťaťa k jeho osobe dosiaľ neplnenie si vyživovacej povinnosti také dôsledky nemá.

24. Súd rozhodol o zvýšení výživného od podania návrhu, určil tak aj zročné zvýšené výživné (teda rozdiel medzi pôvodnou a novourčenou výškou výživného) za jeden mesiac a pätnásť dní, keďže výživné sa platí mesiac vopred, vo výške 80,13-€. Splatnosť vzhľadom k rozdielu v pôvodnej a novej výške výživného a doplatku určil jeden mesiac. Súd zmenil pôvodný rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/92/2018-77 zo dňa 06.02.2019.

25. Dôvodom zvýšenia výživného nie od 14.01.2020, ale od podania návrhu je to, že súd nezistil žiadne dôvody osobitného zreteľa. Aj v prípade, že súd zistí, že existujú dôvody zvýšenia výživného k maloletému dieťaťu ešte pred podaním návrhu, ako v tomto prípade, keďže všetky rozhodné skutočnosti platili už k 14.01.2020, priznanie zvýšenia výživného za obdobie pred podaním návrhu je možné len za zistenia okolností hodných osobitného zreteľa. Je zrejme, že takými by mala byť hmotná núdza, absencia akejkoľvek úpravy výživného a nie jeho zvyšovanie zo sumy postačujúcej na úhradu bežných potrieb dieťaťa pri zistenej životnej úrovni rodičov a vzájomných vzťahoch medzi dieťaťom, otcom a matkou.

26. Podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože návrh na priznanie trov konania nebol podaný.

Poučenie:

Proti rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.